

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter - 1731

Nord- og Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 3 (1712)

Udi Jessu Nafn

Sørhove i Fåberg 7.3.1712, fol. 1a:

Anno 1712 dj: 7 Martj holttes Almindelig Sage og Skatte Ting paa Sørhofvin I Faabergs Sogen, Ofververende Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Brun, og Efterschrefne 8te Laugrettes Mender, Nemlig, Oluf Besserud, Sifver Balberg, I hans steed Henning Guristad, Oluf Killerud, I hans steed Niels Kiercherud, Peder Norhofvin, Lauridtz Hofven I hans steed Erland Øfstedal, Lauridtz Ingelbredtsen Hofven, Oluf Bjørstad og Peder Lilleberg.

Blef da først Oplæst forordning om skatternis Paabud udi Norge for Aar 1712, Dat: Jægersborg dj: 20 Decembr: 1711,

Skys av fogden:

Fogden lod oplæsse Slodtz Loven Ordre, vnder Høyvelbaarne Hr: Baron Lewendals haand, angaaende di skydtz Penger at Fogden efter skatte brefvet skal betalles af huer Mille 4 s.

Saa er dog allernaadigst tillat, at Fogderne Ofver aldt paa deris Tingreyser, og ellers icke schal nyde fri skydtz af almuen baade til lans og vandtz med dens videre indhold, Dat. SlodtzLov paa Aggershuus Slodt dj: 5 Febr: 1712.

Tidspunkter for tingene:

Des Ligeste blef oplæst HøyEdle og velbaarne Hr: StiftAmtsMand De Tønsbergs Resolution og Determinerde tider som Tingerne herefter schal holdes, I Gulbrandsdallen, efter Rettens betientere og Almuens underdannigste ansøgende til den Høy Kongl: Slodtz Lov paa efter skrefne tider, Nemlig Gudzdal dj: 13 Febr, 11 Junij, 8 Septb: Faaberg 15 Febr, 13 Junij, 10de Sept: Øyer 17 Febr, 15 Junij, 12 Sept: Ringeboe dj: 19 Febr, 17 Junij, 14 Sept: Fron dj: 21 Febr: 19 Junij, 16 Sept: Daabre dj: 24 Febr, 22 Juni, 19 Sept: Waage dj: 26 Febr, 24 Juni, 21 Septemb: Lom dj: 28 Febr, 26 Juni, 23 Septemb: Dat. Christiania dj: 27 Febr: 1712 vnder Wilhelm de Tønsbergs Haand.

Skjøte på odels- og åsetesretten til Øvre Dal:

Anders Dal Lod Oplæsse sin broder Søn Ifr Lien af Øyer Sogen hans skiøde paa Odels og Aasesdes Retten til Dal hvorforre hand hafver gifvet ham hundre og fem Rixdlr, Dat: dj: 8 Januari Ao. 1712, vnder hans Segel, Sampt Halfvor Mellum og Henning Guristadz Signeter til vitterlighed.

Skjøte på Fliflet:

Christen Tostensen Flifledt Lod op Læsse sit skiøde paa Enn Huud og Sex Skind I Flifledt og paa Høchlien tre skind som hand hafver kiøft, af Lauridtz Pedersen Nedre Jørstad, og gifve ham derforre Firrehundrede og halfressenstiuge og En Rixdlr To ordt, vnder Lars Jørstad Halfvor Mellum og Madtz nedre Jørstads Signeter, Dat: Flifledt dj: 5 Martj 1712.

Forlik om Baksætra:

Halfvor Mellum Lod oplæsse en forlig imellem sig og sinne grander, Haagen Jørstad og Erland Øfstedal angaaende Bagsetteren Setterløche, Dat: dj: 10 Febr: Ao: 1712, vnder deris Signetter.

Skjøte på Nordhove:

Peder Ingelbredtsen Norhofvin Lod op Læsse sit skiøde paa en half hud I Norhofven uden bøsse, som hand hafr kjøft af Christen Morttensen Johannestuen Som er unden hans Segel, Sampt Lauridtz Norhofven og Oluf Kiellerud, Dat: Faaberg dj: 6 Decembr: 1711.

Bygselbrev på Gruven:

Hans ærverdighed Hr: Johan Rossing Lod oplæsse sin bøsse Sedel paa den Pladtz Gruvestad skylder et skind som hand hafr bøslet af Mag: Pofvel Ris Sogne Præst til Ringsager Mennighed, vnder hans haand og Signet Dat: Ringsager dj: 3 Febr: 1712.

Bygselbrev på Ellingsberg:

Oluf Ingelbredtsen hafr bøslet af Hans Ærværdighed Hr: Johan Rossing half anden hud J den gaard Ellingsberg, og som hand iche hafr tiendt for Soldat og er 36 Aar, hafr Hr: General Lieutenant HauseMand til ladt ham at bøsle gaar, denne bøsse Sedel er Dat: Faaberg Præstegaard dj: 5 MARTj 1712, vnder hans haand og Segel.

Forlik bruken av Ellingsberg:

Desligeste blef oplæst en forlig imellem Oluf Ingelbredts: og Oluf Lassessen Ellingsber om gaardens afstaaelse og hans føde Raad Dat: dj: 5 Martj 1712.

Kjøring av tienden fra 1709:

Kongl: Mayt: foget Hr: Christopher Brun begierde for Retten Oluf Smedstads og Peder Chlemmets: Sandferdige tilstand , om hand iche det Aar 1710 betalte 39 Karler her I Faaberg Sogen En Rixdlr til hver karl, for at førre den igen Ligende Rest af 1709 aars tiende til Estvold, Saasom Øyer og Ringeboe Sogens Allmue førde en gang tienden til Estvold, hvorførre den igen Ligende Rest ankom dem til at førre til Estuold, dertil svarede Oluf Smestad og Peder Chlemmets: at di var hos da Fogden betalte Tredeue og Nie Ridlr: til 39 Karle, fordi skulle roe den igen Ligende Resterende tiende, som hellers hafr blefvet forligende formedelst de af Øyer og Ringeboe ey fremkom, (??) gjøre førsel, Fogden begierde dette af Retten beschrefven.

Fogden spør om han har optrådd urettferdig eller utro:

Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Brun tilspurde Almuen om hand har for u-rettet nogen af dem, aabenbar eller med hemelig Sig(!) og underfundighed, om hand har nogen sinde begierdt noget af, som entten kunde være dem til skade eller hans Mayt: Interesse til nachdeel, Om hand iche paa en Erlig og Retschafften Maade Omgaaes, og handler med en hver, Om hand har snacht dem til noget, som de imod deris egen villie af frycht har indgaaet, og om nogen er bevist, at hand har begaaet nogen u-troeschab mod sin Konge, de da ville sige veenlig ud og gjøre deris bekiendelse derom, saasom hand det paa en stille og Sagte maade, indstiller det til dem self, og at sige reent fra uden ringeste Hychlerie, Dertil svarede tilsteede verende Almue, at di iche hafver Fogden at beschylde i det ringeste, mens tacher ham Ære og godt for alt, saalenge som hand hafr veret hos dem.

oo 00 oo

Vaalen i Gausdal 9.3.1712, fol. 2a (utdrag):**Skjøte på Berg i Auggedal:**

Pofvel Amundsen Oudenhuus Lod oplæsse sit kjøbebef paa den gaard Berg I Uggedallen schylder 7 1/2 schind, som hand hafr kjøft af Tor Smestad I Faaberg Sogen, til vitterlighed vnder hans Signet, Sampt Peder og Ifver Erstgaard, Dat: Mellum Thingstue I Faaberg Sogen dj: 6 Decembr: 1711.

Pantebref på Berg i Auggedal:

Tor Smestad af Faaberg Sogen Lod oplæsse Pofvel Amunds: Bergs Pantte bref at hand er ham schyldig 100 Rixdlr: og derforre setter ham sinm paa boende gaard Berg I pandt for samme Penge, vnder Pofvel Amundsens Ifver og Peder Erssgaards Signet, Dat: dj: 8te Januari 1712.

oo 00 oo

Vaalen i Gausdal 11.6.1712, fol. 17b (utdrag):**Gjeldssak på Finsrud i Auggedal:**

Tosten Flifledt af Faabergs Sogen hafver I Rette stefndt Ifver FindtzRud for hundrede Rixdlr. hand er ham skyldig efter hans Pantte for schrifvelses udvisning og for indestaaende 4 aars Rentte af samme penge tiuge Rixdlr.

Hernest indleferede Tosten Flifledt I Retten Ifver FindtzRudts Pantte Obligation, hvorudi befindes, at Ifr FindtzRud hafr laandt af Tosten Flifledt hundrede Rixdlr. og derforre sat ham I Pandt sin paa boende gaard FindseRud som skylder En hud, samme bref Dat: Finsrud dj: 13 Apr. Ao. 1707 vnder hans og tvende Menders Signeter.

Indstefndte Ifver Finsrud Møder for Retten og vedstaar Rigtig at vere skyldig Tosten Flifledt Efter hans Pantte Obligation Hundrede Rixdlr. og for Firre Aars Rentte Tiuge Rixdlr, som hand siger vil gerne betalle, mens beder om dag til høsten, hvor med Tosten Flifledt ey var benøyet mens paa stoed dom efter stefne Maalle,

Er da saaledes for Retten dømb og afsagt,

det Fremleges I Retten Ifver FindtzRudz vnderforsegledede og Ting lyste Pantte Obligation, at hand hafver laandt af Tosten Fliflet hundrede Rixdlr., og Setter ham derforre sin paa boende gaard FindtzRud som skylder En hud udi vnder Pandt og forsichring, hvor forre Ifver FindtzRud efter sin Pantte Forskrivelse bør betalle til Tosten Flifledt di hundrede Rixdlr. hand er ham skyldig med sinne efter staaende Rentter som er I 4 aar Tiuge Rixdlr, og saa fremdt betalningen iche skeer inden femten dager, da for samme Tosten Flifletes Penger som er tilsammen hundrede og Tiuge Rixdlr. at gjøre ham Indførsel og fuldkommelig betaling I FindtzRud og I hans eyende Medler Efter Lovens Sigende, I denne process Omkostninger betaller Ifr FindzRud til Tosten Flifledt med Penger Toe Rixdlr, som alt udredes efter Lovens adferd.

oo 00 oo

Lillehammer i Fåberg 13.6.1712, fol. 18a:

Anno 1712 d: 13 Juni holttes almindelig Sage Ting paa Lillehammer I Faaberg Sogen, Ofververende Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Bruns Fuldmechtig Monsr: Conrot Brun dessligeste Efterschrefne Laugrettes Mender, Oluf Besserud, Sifr Balberg, Oluf Kiellerøe, Peder Norhofven, Lars Hofven, I hans steed Oluf Kiedtlien, Lauridtz Narfvesen Hofven, Oluf Biørstad og Peder Lilleberge, Sampt biøgte LensManden Peder TollefsRud med Mennige Tingsøgte Almue,

Blef da først oplæst Kongl: forordning og Høy Øfrigheds brevver ligesom I Gudtzdal og der findes indført,

Skjøte på Midtjørstad:

Arne Gjørstad Lod oplæsse sin hver broder Henning Guristadz brev paa et skind godtz som hand hafr kiøft af ham I hans paa boende gaard Gjørstad, Dat. dj: 7 Martj Ao.1712.

Fremfødsel på Kjetlien:

Lauridtz Clemmetsen Lod oplæsse sit gafve brev og Testament, at Peder Oluffs: Kiedtlien gifver ham hvis hand er eyende for hand schal forsørge ham og hans gamle forældre til døde dag saa som hand er skrøbelig og krøbel, Dat: d: 7 Martj Anno 1712.

oo 00 oo

Tollersrud i Fåberg 10.9.1712, fol. 36a:

Anno 1712 d: 10 Septb: holttes almindelig Sage Ting paa Tollefsrud I Faaberg Sogen, Ofververende Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Brun med efterschrefne 8te Laugrettes Mender Nemlig, Oluf Besserud, Sifver Balberg, Oluf Killerøe, Peder Norhofven, I hans steed Peder Korsrud, Lauridtz Norhofven, I hans steed Biørn Fløchstad, Hans Alsberg, Peder SimenRud, og Peder Lilleberg, Sampt biøgde LensManden Peder TollefsRud med Mennige Tingsøgte Almue,

Skjøte på Øvre Jørstad:

Corporal Erich Pedersen lod oplæsse sit skiøde paa Øvre Jørstad heribd: som skylder 4 huder og hand hafr kiøft af sin hverfader Peder Peders: Øvre Jørstad, Dat: d: 18 Juni 1712,

Skjøte på Rånnerud:

Amund Christophersen Rønnerud Lod oplæsse sit skiøde paa Toe huder I Rønnerud, som hand hafr kiøft af sin Fader Christopher Rønnerud, Dat: Lillehammer d: 13 Juni 1712.

Skjøte på Grønlien:

Nils Hanssen Grønlie Lod oplæsse sit skiøde paa Sex schind I gaarden Grønlig, som hand hafver kiøft af sinne Søschine Nemlig Oluf, Hans og Knud Hanss: Sampt Barbroe Hansd. som er deris arfvegodtz, Dat: Lillehammer d: 13 Juni 1712,

Avkall på formynderskap fra Gjertrud Karine Reichwein:

Lars Olufsen Ofren og Amund Christophersen Øre Lod oplæsse Jomfrue Giertru Carine Rechvins af kald for deris hafde forMynderskab, vnder hendes og hendes Faders Haand og Segel, Dat: Vingnes d: 6 Sept: 1712.

Leiermål:

Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Brun hafver ved biøgde LensManden Peder TollefsRud I Rette stefne efter skrefne for LeyerMaals begiengelse, Oluf Ifversen beliget Bertte Pofvelsd: Hans Fader Ifr Furru Møder for Retten og vedgaar paa deris veigne Leyermaalet, og siger vil betaqlle til vintteren sin Søns Sigt som er Tolf Rixdlr, det hand og bør gjøre, saa fremdt det iche efter Lovens adferd schal ud søgis af hans eyende Medler, Qvinbdfolchet berettes iche det ringeste er Eyende til sin Sigtes betallelse, derpaa toe Mender Peder Hof og Jacob Bradtberg aqflagde sin æde for Retten, da saafremdt hun iche kand betalle sin sigt Sex Rixdlr, bør hun derforre at Lide paa kroppen,

Lauridtz Erichsen Atelleri Kusch besofvet Mari Jonsd, Hand møder for Retten og formoder at blifve fri for bøder saasom det er hans første Leyermaal, og er nu virchelig I Kongens tienneste hvorpaa Erich Vedum og Jon Dallerud aflagde sin æd, Qvindfolchet tilstaar almuen er inttet eyende til sin Sigtes betallelse uden di ringe klæder hun hafr paa kroppen, hvorforre bemelte Mender aflagde sin æd, da saa frem hun iche kand betalle sin Sigt Sex Rixdlr., bør hun derforre at Lide paa Kroppen,

Oluf Pedersen besovet Anne Guttormsd: ingen af dem møder for Retten, mens Oluf Traaset svarer paa deris vegne, at di vedgaar Leyermaalet, mens berettes at di er inttet videre Eyende en Klederne paa Kroppen, mens fattige tienneste Folch, da saafremdt hand iche kand betalle sin Sigt Tolf Rixdlr og Qvindfolchet sinne bøder Sex Rixdlr, da bør di derforre Lide paa Kroppen.

Peder Sifrsen Dal soldat fra Gudtzdal beliget sin festeqvinde Ragnild Pofvelsd: og at det er hans første Leyermaal af lagde Niels Sifrud og Christen Vlleland sin æd paa, hvorforre hand er fri for bøder, Paa Qvindfolches vegne svarer Peder Tollefsrud, at hun vil gjøre flid at betalle sin Æchteschabes Sigt som er En Rixdlr. 12 s., det hun og bør gjøre saa fremdt det iche skal udsøges efter Lovens adferd, af deris boe og formue

Giertru Morttensd: som udleger og beskylder en Norlandz baadzMand ved Nafn Christen Svendsen for sit barns Fader, og dette er passeret I fior ved St. Hans tider, da bodtzFolchene reyste her Faaberg Sogen forbie, hun siger er inttet eyende mens et fattig huus Qvindfolch som allenne hafver Klæderne paa Kroppen hvorpaa Jon Langset og Pofvel Hage aflagde sin æd at hun aldellis inttet er eyende til sin Sigtes betallelse, da saafremdt hun iche kand betalle sin Sigt Sex dlr. bør hun derforre Lide paa Kroppen, dette Qvindfolch Giertru Mortensd: svarede efter tilspørgelse, at hun iche ved hvad Præstegiæld heller fogderi Samme baadtzMand var I fra som er hendes barnefader, mens det var Nordenforre Trunhiem, og videre vnder Retning kand hun inttet derom gjøre.

Peder Pofvelsen Atelleri Kusch beliget Marit Christophersd: det er hans andet LeyerMaal, begge Møder for Retten, og siger er aldellis inttet eyende til sin Sigtes betallelse, hvorpaa Oluf Aarliem og Niels Kiercherud af lagde sin æd, at di er inttet eyende til sin Sigtes betallelse, da saafremdt hand iche betaller sinne Leyer Maals bøder som er Tolf Rixdlr., og Qvindfolchet sin Sigt Sex Rixdlr, da derforre at Lide paa Kroppen.

Christen Madsen og Peder Christensen møder begge for Retten, og en hver af dem betaller sin Echte skabs Sigt som er 3 Rixdlr. 36 s. for deris hustruer er kommen fortillig I Barsel Seng.

Krongods i Fåberg:

Kongl: Mayt: Foget Hr: Christopher Brun efter det Kongl: Rente Kammer antegnelse for 1710, tilspurde Mennige Tingsøgte Almue, Om deris Kongl: Mayt: videre Jorde godtz hafver her I Faabergs Sogen I behold, en som efterschrefne Nemblig,

Rindal Tre skind, Et Engeland vnder Breset Et skind, Sætter Tre skind uden bøxsel, Lille Bolstad Tre skind, Bache En Hud, Røfverud En Huud og Tre skind, Sætter Svend In hud Atten Marcher Fisch, Prebendegodtz, Rindal Toe huder, Bierche En hud uden Bøxsel, Traasetervolden En Hud og I SimenRud Et half pund Fisch uden bøxsel,

Inndratt gods i Fåberg i 1710:

Des Ligeste tilspurde Kongl: Mayt: Foget Mennige Tingsøgte Almue, om dem er bevist at det aar 1710, er nogen Rødnings Pladtser Lagt for schyld, som ey tilforne I Jordebogen findes indført, og Om det er nogen af Nye opryde samme Aar, Item om det er falden nogele bøxsel for samme Aar 1710 af Samme Kongens godtz, videre En Røfverud En Hud og Tre skind som Oluf Johanness: hafr bekommet til bøxsel Samme Aar, saa og om det er falden noget forbrudt Odelsgods, Arfveløs godtz og bodtz Lader, som deris Kongl: Mayt: ved forpachtingen har sig Resserueret,

Hertil svarede Mennige Tingsøgte almue, at dem er icke bevist at deris Kongl: Mayt hafver videre godtz her i Sognet I behold som her findes indført og ey heller, ved di at det aar 1710 er nogen Rødnings Pladts lagt for skyld, heller nogen af ny Oprydet samme aar, og ey heller er dem bevist, at det er faldet det aar nogen forbrudt Odelsgodts Arfveløsgodts og bodts Lader, og ey heller er det aar blefven bordt bøklet noget af Kongens godts videre en som Røfverud som for er Melt, Paa alt dette aflagde for Retten Tor Smestad og Lars Hofvin sin Corporlig æd at dette saaledes I Sandhed er,

Eieren vil bruke Nordhove selv:

Fremkom for Retten Capitaien Peder Brun som ved en skriftlig kaldsedel hafver I Rette sttefndt sinne tvende Landbynder Lauridts og Peder Norhofvin, til at gjøre ham hans Odelsgaard Nordhofvin Rødig for ham til førstkommende Farredag saasom hand med Qvinde og børn er en huusvild og boeslidts Mand, med stefningens Videre indhold Dat: Norhofvin d: 24 Aug. 1712.

Indstefndte Lauridtz og Peder Norhofvin møder for Retten og vedgaar at di er Lovlig indstefndt til I dag, Og formener at di maa nyde deris bøkledede gaard Norhofvin for deris Lifestied, og I Særdelighed Siden Lauridtz er udi sin gaard som hand beboer eyende Otte skind uden bøkssel, og Peder Sex skind godts uden bøkssel, er eyende I den gaard som hand beboer, Efter tilspørgelse kand begge Hofvin Mender icke benechte at Jo Capitain Peder Brun Er Eyendes udi deris paa boende gaard Norhofvin Tre Huder og firre skind, som raader bøkssel Ofr ald gaarden som er halffemdtte huud til sammen, og svarer fuldgaards Rettighed I allemaader.

Hofvins besidere blef tilspurdte om di icke hafr deris kiøbebrefr med sig paa det godts som di siger er eyende I deris gaarder som di beboer Nordhofvin, og Om di icke hafr deris bøkse Sedler at producere I Retten, dertil svarer di, at hafr icke med sig entten deris skiøder paa det godtz di Eyer I Norhofvin, og icke heller deris bøkssel Sedler,

Capitain Peder Brun som Landherre til gaarden tilstaar self for Retten at Lauridtz Norhofvin hafr Richtig skiøde paa Otte skind godtz I Norhofvin uden bøkssel, Saavel som at Peder Eyer Sex Skind I Norhofvin uden bøkssel, og at di begge hafr bøkssel Sedler paa deris brug, saa hand icke Desputterer noget der imod,

Lauridtz Norhofvin tilstaar at Inttet rettere kand mindes at det er 46 Aar siden hand bøkledede den halfvedel I Norhofvin som er Toe Huder og Tre schind og gaf der for I bøkssel 35 Rixdlr og et slag Nød for Fem Rixdlr. og denne bøkssel betalle hand til borgerMester Sl: Friderich Bremmer, og dette Saa i Sandhed er af lagde hand sin æd,

Peder Norhofven tilstaar at det kand vere en 15 aar siden hand bøkledede gaarden Norhofven den halfvedeel som er Toe Huder og 3 skind, og gaf derforre I bøkssel til Sl: Oberste Brun 32 Rixdlr, og derpaa aflagde sin æd,

Capitain Brund tilbød Lauridtz og Peder Norhofvin sinne udlagde bøkssel Penger igen herfor Retten, og Efter Loven Sandede med sin æd at hand self er boesledtz og husvil Mand og vil gaarden bruge og beboe, og derforre paa stoed dom, Partterne hafde icke videre at beraabe sig paa Entten Sider,

Er da Saaledes for Retten dømt og Af Sagt,

Det fornemmes af Lauridtz og Peder Norhofvins Egen tilstand at deris Landherre Capitaien Peder Brun Er Eyende I Norhofvin Tre huder og 4 skind med bøkssel Ofr En huud og Toe skind besiddernes godts, Ogsom Capitain Peder Brun hafver her for Retten aflagt sin Corporlig æd at hand Med hustrue og børn Er boeslidtz og hussvil og tiltrenger self at beboe sin Odelsgaard Norhofven, altsaa bør Lauridtz og Peder Norhofven efter Loven Tredie Bogs 13 Capt: 1 Art: at rødiggiøre gaarden Norhofven og det til førstkommende Aars farre Dag Ao 1713, imod deris udlagde bøkssel penger, som er til en hver af dem Førretiuge Rixdlr, og hafver bemelte Norhofvins besiddere bekostet videre biøgning paa gaarden Norhofven, en

som det dem efter Loven tilkommer som en Leylending, da nyder de derfor en billig erstatning, naar di det paa Aasteeden efter loven Søger,

Neste års lagrettesmenn:

Effterschrefne Laugrettes Mender blef tilnefndt Retten at betienne Retten at betienne I tilkommendes Aar 1713, nemlig, Hans Skegestad, Mortten Skiegestad, Amund Hammerseng, Sifr Skiellerud, Tosten Holme, Sifr Holme, Peder Fagstad og Rasmus Berge.

oo 00 oo